

Fisken og havet, særnummer 2 – 2005

Kyst og havbruk 2005

Redaktører: Karin Boxaspen
Ann-Lisbeth Agnalt
Jakob Gjørseter
Lis Lindal Jørgensen
Anne Berit Skiftesvik

www.imr.no

Illustrasjoner på kapitelforsider

Kapittel 1: Detalj av hummerlarve i stadium V

Kapittel 2: "Bunnslette" kamskjellyngel på netting

Kapittel 3: Sjøanemone

Kapittel 4: Detalj av undersiden på en voksen lakselus

Kapittel 5: Torskelarve

Kapittel 6: Kappekant hos blåskjell

ISSN 0802 0620

Redaksjonen avsluttet april 2005

Grafisk form og produksjon: Harald E. Tørresen, Havforskningsinstituttet

Trykk: Designtrykkeriet as

Havforskningsinstituttet har endret organisasjon for å møte nye krav og forventninger fra forvaltning, samfunn og næring. Å satse på økosystembasert rådgivning krever et mer omfattende og tverrfaglig fokus. Derfor var det formålstjenlig med ny inndeling av våre rapporter, slik at det som tidligere var tre årsrapporter nå er blitt til to. 19 forskningsgrupper og forskningsteknisk avdeling utfører det faglige arbeidet som danner grunnlaget for anbefalingene til myndigheter, næring og samfunn. Vi gir nå råd for økosystem Barentshavet, økosystem Norskehavet og Nordsjøen, økosystem kystsonen og for havbruk og havbeite. Det er mer naturlig i den nye tilnærmingen å se på de store økosystemene utenfor kysten i én rapport (Havets ressurser og miljø 2005). Det som skjer i kystsonen vår er samlet i denne rapporten, som har fått navnet "Kyst og havbruk 2005". Den skal dekke økosystembasert rådgivning i kystsonen, kystressursene, havbruk og havbeite både som næring og del av dette økosystemet.

"Kyst og havbruk 2005", som er den første i sitt slag, er inndelt i en kystdel og en havbruksdel. I de to første kapitlene, som mest omhandler kysten, har vi valgt å be noen sentrale aktører si noe om hvorfor kysten er viktig og hva som kan være de biologiske verdiene langs vår lange kyst. Vi har ikke tatt mål av oss til å få med alt, det hadde blitt alt for langt, men vi håper artiklene gir et tverrsnitt av noen av utfordringene som ligger i kystsonen. I midten ligger et kapittel kalt "Kysten, vår viktigste åker". Her er både journalist og forsker bedt om å skrive litt mer generelt om interessekonflikter, utfordringer innen fiskevelferd både for forskning og lovgivning og hvilke muligheter som finnes i kystsonen. Kysten er også et hjem for havbruk og havbeite, som begge er inkludert i denne rapporten.

Laksefisk er fremdeles vårt største havbruksprodukt, og både produksjon, eksport, sykdom og utfordringer er beskrevet. For de marine fiskeslagene er den kommersielle produksjonen av torsk på vei oppover, og kveite ser ut til å stabilisere seg. Nye arter som hyse, kråkebolle og steinbit blir også omtalt. Skalldyr og havbeite er samlet i ett kapittel, fordi havbeite per i dag kun er aktuelt for skalldyr. Blåskjellproduksjonen sliter med giftighetsproblematikken, og både algeproduksjon, giftige alger og avgiftning er aktuelle problemstillinger. Produksjon av kamskjellyngel kan gjøres i intensive systemer, hummeroppdrett kan kanskje komme på banen igjen og den nye havbeiteloven gir nye muligheter.

Forfatterne i "Kyst og havbruk 2005" ble spurt om å skrive på et oppgitt tema. Redaktørene takker for deres vilje til å levere i en stresset hverdag. En spesiell takk til eksterne bidragsyttere som har vært med på å skape bredde i rapporten, uten vederlag.

Rapporten er bevisst populært skrevet og har derfor heller ingen kildehenvisninger. De av leserne som er interessert i mer detaljert informasjon kan kontakte forfatterne direkte på e-postadressene som står listet under forfatternavnene i hver artikkel. Ellers vil redaktørene være villige til å videreformidle henvendelser.

Redaksjonskomiteen

"Kyst og havbruk 2005" er redigert av Karin Boxaspen, Ann-Lisbeth Agnalt, Jakob Gjøsæter, Lis Lindal Jørgensen og Anne Berit Skiftesvik. Grafisk form og produksjon er utført av Harald E. Tørresen. Ingunn E. Bakketeig og Berit M. Gullestad har stått for korrektur.